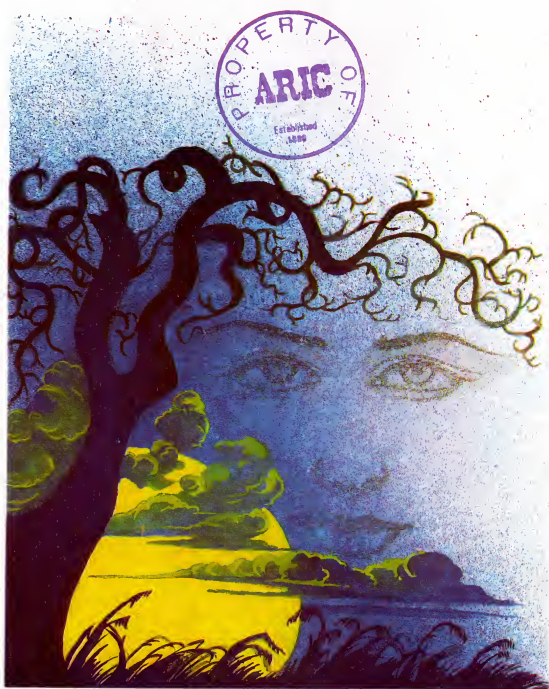

خوتہ خبری کوہ:

حسینہ گل

...خوتہ خبری کوہ

حسینہ گل

د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم : خوته خبرې کوه

حسینه گل : د کتاب لیکلې

خپرونکی : دانش کتابخانه پښتانه، قصه خوانی

کاتب : لطف الله

د چاپ شمیر : ۵۰۰

د خپرونې کال : ۱۳۷۶ لمريز مجری ۱۹۹۸ م

بیه : (۳۰) روپۍ

انتساب

زما دزپه دجاگیر

ټوله مینه

زما دهر انتظار

سترې زړه

زما د دواړو سترگو

سوې نظر

زما د سپینې لمن

تور داغونه

زما د کله کله بوټې

رینې ، رینې لمنه

زما د هر احساس

د قتل گناه

زما د ټولې سادګۍ

یوه نادانته گناه

بس دغه ټول رښتیا مې

ستا د دروغو په "خوم"

حسینه

خپلې خبرې

زه دخپلو قد رمنو لوستونکو ډېره مننه کوم چې زما په ورېبې کتاب "شپون ، شپول ، شپلې" ې زه په خپلو قيمتي مشورو ياده کړم . هم ددغه مشورو په رڼا کېنې نن زه خپل دوېم کتاب "خوټه خبرې کوه - " تاسو ته وړاندې کوم . هيله لرم چې بيا دپاره به ې هم دخپلو خيالونو نه خبروئ .

زه ددې کتاب دچاپ کولو په لړ کېنې دچاپ دټولنو زړه چاودونکو مرحلونو ته تېرېد دکران حنيف خليل ډېره زياته مننه کوم چې دغه ټولې مرحلې ې په ډېره مينه ترسره کړې او دا کتاب ې دچاپ جوگه کړو .

زه دخپلو نورو درنو ملگرو لکه د عنايت ضياء ، افضل شوق ، انور خان برکي او محب الله شوق هم مشکوره يم چې ددې کتاب په چاپ کولو کېنې ې خپلې ټولې پښتني پېرزوينې زما سره کړې . په اخره کېنې يو جهان مننه دخپل گوان مشر محترم عمر ناصر هم چې وخت په وخت ې زما ددې ټولو نظمونو په ستاينه زما فني او تخليقي زيار ته دډير احترام په نظر کتلی دی .

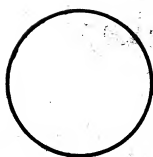
په درناوی

حسين گل

۲ مې ۱۹۹۴هـ پېښور

ارمان

نن دې دسترگو دکتو اندازهم غصې وو
نن دې د زړه د جذبو هور د مخکې هم گرم وو
نن دې دشونډو د گرمۍ احساس ته ټينگه نه شوم
ايره ايره خهره مې والوته د باده سره
نن دې د لېچې په قوت کې د غولادو زور وو
نن دې د لوی سيني تخت لکه د عرش برېښېدو
نن دې جبين لکه ايټن ښکارېدو
نن دې خبرې هم سندرې وې د تېرو لمحو
نن دې هر لفظ گلاب، گلاب وو د حسينو سپرلو
نن دې د هرې ساه وېنه مې په احساس خوره وه
نن دې د هر قدم ښکالو د بهارونو زيرمه وو
نن دې د ټولې ناستې هر لمحې لوجې اختر وو
نن دې د بيا بيليدو غم پيا د غرونو دروند وو
نن دې د بيا راټلو وعده جانانه ډيره ښه ده
نن که پوښتنه رانه اوکړې
وايه نورڅه غواړې؟
نوزه به دعا کوم چې
ته دې بيا زما شې

ستا محبت

د ډېرې گټې

او بېلات نامه ده

ښه مې په ياد شي

چې به تاله راتلم

په ټوله لاره به مې

سوچ کولو

ته په زما په انتظار مې ؟

که به غلې ناست مې

په دې سوچونو کې به ډوبه

زه په لاره راتلم

چې به را ورسيدم .

زما به هر څه هېر شو

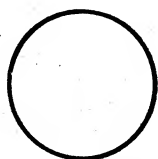
بس صرف ته به وې

او يا به زه وم

خو چې د تلو لحظه

به ڏنگه راغله
 نوبه ۾ ياد شي
 جي ڊڙي مينگه
 به ۾ ڀه پوزه نه وو
 ددوارو ڀڄو
 ٿول بنگري به زما هم مات شوي وو
 نوبه ڊي ڇه؟
 ما به ڊيڇو دبنگرو
 ڀه بيلات
 ستا محبت ڪٿي وو
 اوس خو جانانه!
 ڇه ڪٿل او ڀيل دواره نشته
 ستا محبت به ۾ ڪٿلو
 د جذبو ڀه تاوان
 هاغه ڊيڇو
 دبنگرو
 ڀواري ٿورن بنه وڌ.

۸ مئي ۱۹۹۷ء

زما عزیزه خدایه!

زما عظیمه خدایه!

زه دې پېدا کړم

د قدرت مالکه

په داسې ځاۍ کې

چې د ژوند بناریه ده

خو د تقسیم د اعجیبه نظام دې

بڅښه غواړم

زمانه خوبښی

خو ته په خپل تقسیم دې ښه پوهیږې

زه دې مننه کوم

چې دې دوېش د دې خورې لمن ته

ماله قلم راکړو

ماله دي فڪر راڳرو
ڙهه دهوا ٻه شوريدو

پوهنيم
ڙهه دغه شور

دهوا

سندري ڪولے شم
خو نه شم ڪولے

دلته زما اولس ٻه ساندو ڌاري
زما وطن ٻه داسي شور ڪنهي ڊوب دے
جي دغه شور

دغه ڌرا ، ڌوڻڌ نغمه

دهري خلي ترور ٻي

دا جي خند لے نه شو

مونبه ڌوڻدي مري

ٻه خپو هم ڪرڇو

نوپه ڌوڻڌ نه يو حساب

مونبه جي ڌارو

هم ويرونه ڪوڏ

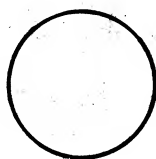
نو مونبه ڌوڻدي دمرو ٻه غم نه ڌارو

مونبه ٽول ڌوڻدي مري

په خپلو څلو
 په زوره ، زوره ژاپو
 مونږ نه خندا ورکه ده
 مونږه د ژوند په نغو نه پوهين و
 نو زما لويه خدايه
 زه د ا قلم په لاس کبې څنگه واخلم ؟
 زه په دې څه اويکم ؟؟

۳ مې ۱۹۹۰

پېښور

واڻنگه چل دے ڇي بس

تہ ۾ يادي

دڃانه زيات

دٿول جهانہ سڀوا

اوس خويہ دي ويرينم

هسي نه بل شک ۾ په ځان پيدا شي

چرتہ د لوڳ خداڳے

په عظيم شان کښي

دا گستاخي رانه اونڌ شي ڇي هغه ۾ هير شي

دا ڇي هر وخت راته په نوي، نوي رنگ کښي اشنا

خپله څهره بناي، تصوير را بنا ځا

که ائينه را واخلم

هم تا وينم

که دگل ځي ته گورم ته پکښي ځي

که راختل د نر دي

ڪه پريوتل دند دي
 بس خورخه ڪني، هر منظر ڪني ته ٿي
 جانانه! اوس دڙ ٻه دي ڪيفيت
 نه پوهينم
 ڇي ٻه قبله اوپه سجده ڪني
 هم جانانه! ته ٿي
 زه ڪه دلوي عظيم الله دويري
 يوه دهوش فيمله بن اوڪرمه
 نو هم ويرينم ڇي تا اونه بيلم
 چرته ڪني ستا دتصور
 قاتله جوڙه نه شم.

۳ مئي ۱۹۹۷ء

پڙهينور

داسې خونه ده
چې زه داسې ومه
ما دخپل کور د ټولو غرو محبت ليدلې
زما يو يو مين د زهږه د تلل
ما سره مينه کړې
نو چې دا څنگه اوشو ولې اوشو؟
ما ستا د ذات او د وجود په سيوري
يو څو شيبې دوخت تيرول او غوښتلې
زه چې د خپلو په سرايله کښينا ستم
ستا د وجود د دنگې او نې څانگې
په مایو، يو راټيټېدې خورېدې
زما وجود د هرې څانگې غږ کښې
لکه ماشوم اوده شو

سترگي ڀي پٽي ڀڄي ڀڄي ڀڄي ڀڄي راشي
 داسي ڀي غرق خوب ڀڄي اوده ڀڄي ڀڄي
 ڀڄي هڏو ويڻه نه شمع
 ته هم يو اونه ڀڄي دڙوند ڀڄي ڀڄي دښت
 دڀڙه وخته ڀڄي غرمو سوزيدڀڄي
 خوشيوري، سيوري شوي زما دپاره
 ته ديو داسي دمه کير ڀڄي طمع
 ڀڄي دڙوند ستر ڀڄي وي ڀڄي تاله راشي
 ستا دخورو خانگلو ڀڄي سيوري کښي
 لږه دمه اومو ڀڄي
 نو دڙوندون دوشي دنگي اوڀي !
 ستا ددلي اوڀي يواځي زه وځي
 ڀڄي تاله راغلم نوبه ځان پوه نه شوم
 داسي جويته راځي خوب
 ڀڄي خوب کښي هم هرڅه وو
 ستا دتڼي دهرې خانگي پاني
 ستا دگورتور سيوري سکون و آرام
 ستا دميوو دلدتونو دنيا
 دغه هرڅه زما ذات برخه شوه
 ما ددي ټولو خوشحالي دپاره

ٿوله دنيا پريڻو ده
 ته ٻي جانان ڪري
 ته ٻي ژوند ڪري اوڻي !
 ته ٻي صنم ته ٻي همد ڪري اوڻي !
 ته ٻي مذهب ته ٻي ايمان ڪري اوڻي !
 ڪه يو خبره درته بله او ڪرم
 نوي دشتيا او منده
 تاچي هرڇه راکرل نو واوره اوڻي !
 ما خيل الله گنهي
 خدا ٻي فرض ڪري
 فوجي داڻڪه اوڻو وڻي اوڻو
 زما دنن په غوڻسته چپ وڻي شوي ؟
 ماله دا اووايه يقين راکه
 چي ستا دادنگه اونه گوري ڇانگي
 ستا مينه ناک سيورے
 ستا پاڻي ميوي
 ستا دڦرت ، ڪه ستاد ڄان برخه ده
 لا دهغوچي ته ٻي ڪرڻي ٻي د ڄان دپاره
 لا دهغوچي ستا په سيوري ناست دي
 زه ڪه دلاري دم ڪيره وم

نو دغه بس دے
 ماستاپه سیوری خوشېې د ژوندون
 بڼې په قلاږ تېرې کړې
 په ما دې دا احسان د غوونو دروند دے
 زه به راپاڅم
 پل به هم بدل کړم
 زه به یو نو مے نزل پیل کړم د ژوند د پاره
 تاله به نور لاروی راشی
 تاسره به کښینی

۳ اپریل ۱۹۹۴ء

تہ بہ راچی

مادسکریزو درنگونو
تال برخیرہ اینبے
ما دکلونو رنگارنگ غنچے
پہ وړاندې اینبې
ما دکلو تور ما بنام
پہ دې اسرہ راغوبنتے
تہ بہ راچی . تہ بہ راچی
او خامخا بہ راچی
مونږ بہ دواړه د سپوږمۍ
دراختو ننداره
برہ پہ چھت کوؤ پہ مينه مينه
دواړه بہ او خاندو
دعا بہ او کړو
دا خوشحالی د "اختر" راکه
د روژې سترې يم

تہ بہ راڄي
تہ بہ راڄي
او خامخا بہ راڄي
ستا دزور قابله شوم

۵ یو خپل عزیز میاں لطیف شاہ شاہد د واده په موقع

نن دې د مور د ارمانونو ورځ ده
 نن دې په خویندو خوشحالی راغلې
 ستا هم په سر د واده بشکې "سهره"
 لکه چې ستا هم د ارمان کهری وی
 مونږ هم په تا خوشحال یو
 ستا د خندا سره خندا کېږو
 خدای دې دا ټولې خوشحالی نصیب کړه
 خو چې په دغه خوشحالیو کې درنه
 دخپل وطن او د مرام سندره هیر نه شي
 شاهده! ته به څه وے
 زه دې څه یم؟
 نو اے زما د جنتي خاورې پښتون زلمیه!
 مونږ خورشته هم لرو
 ته که ې خپل ې دخپل پلار د وینې
 خودارشته هم بحیبه رشته ده

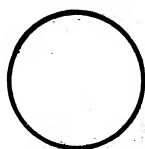
کالونه پترشتی، اخترونه پترشتی
 مونږ چرته خپلو کښې یوځای کینفونو
 چرته یو څو خبرې اونه کړود خلو په ژبو
 خو د قلم دا ژبه څومره ښه ده
 مونږ به د دې په رشته
 څومره خبرې او کړې
 مونږ د قلم او د کتاب ملگری
 مونږ د شعور د دنیا دوه لېونی
 لکه چې بله رشته نه پېژنو
 بس که څه پېژنو نو دغه هومره
 چې ته هم کله ! د قلم خادم یی
 هم د وطن د ازادۍ مجنون یی
 زه هم د پاک وطن د خاورې لیلی
 نو اوس په خپله راته ته اووایه
 چې دا رشته د وینې ښه ده
 که جذبه دینې ؟؟؟

۵ مارچ ۱۹۹۷

شرط

خواست به دي او منبه
خوبه يوشرط جانانه!
ته كه هي ماله زما خيله مينه
واپس كوله شي نوزله هم تاله
ستا كا غندي تصوير واپس دركوم

داسي خفه دي ي
دكيره دي ي
داسي خاموشه دي ي
غله دي ي
خوچي ي وړاندې ناست ي

زموږ د کلی میاڅ کښې

یوه زړه هدیره

چې پکښې ډېره زړه

یوه خوره اونه ده

دا دیلوسی اوسنه

د ډیره وخته راسې

د ښکلو، ښکلو، پیغلو

د عقیدت ډهیری ده

د چاپې څه مراد دی

تو دې "پلوسی" راشی

ورته د زړه حالونه

ښه په ښکاره اووای

بیا دخل زړه یو "مراد"

په سرو او شلو چیرې وکښې

دې پورې کلک او تړي

ما به د بل تړلی

غوتي په غلاء پرانستي
 نن مي دستور بدل كړو
 تودي "پلوسي" راغلم
 ورته مي بڼه او ژړل
 لكه يو عامه پېغله
 خيال كېږي مي ته راوستي
 بيا مي ددي په ځاينكې
 په يوه سره تېرېږي كېږي
 يو د مراد كېږي كاڼي
 ستا په نامه غوږته كړو

۲۶ اپريل ۱۹۹۴

نظم

تاد راتلو وعدہ خو
ماسرہ کپي نه ده
گوره چي نن بيا وږي
زړه ته ې ته ځي راځي
چي په هر کپ د هوا
ورځ ته ورمنډه کړمه
په زړه لاسونه کيږدم
دخپل وجود سيوري ته
په دې دوکله اوگودم
دا جوړې "ته" راغلي ې
دلته کښې پټ ولاړ ې
ستا د وجود په مينه
دخپل وجود د سيوري
لاسونه کلک چاپير کړم

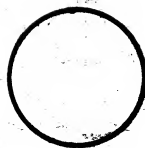
نور په لاس
هېڅ رانه شې

ار جون ۱۹۹۲ ل

نظم

په لېونو د لېون توب دوره ده
 د ثو کا واکو جذبو هورمبله وو
 یو دوه زلمی زړونه یو شان درزیدۀ
 د عقل و هوش پردې لا خیرې نه وې
 د تو تخلیقاتو د خپل فن دپاره
 یو لا فانی بنکلا ته ژوند بخښلو
 دیوې ښکلې جوارۍ په انجام
 یاب به د اهرڅه په یو پاڼه داوشی
 یاب به د عقل خان تیره چغه کړی
 تاسو خو دواړه څه عام خلق نه یئ
 هرڅه د ځانه هم شی پټ ساتلې
 د هوش او جوش تر میانځه دا خبرې
 او دیوړنکینې گناه خون تصور
 دیو تشنه جذبي احساس سره مل
 دا دوه دیني تخلیقار جوارگر
 د جوارۍ په "پړ" لا اوس هم ناست دی
 زما ددې سیمې پښتون ساحره !!!!!
 ستا پښتنه امرتا پریتم واتی
 دا کامیابی او که شکست وو زمونږ
 پي دیو ښکلې گناه قتل او شو
 دیو حسین جرم مری خپې شوه .

رنگ ٿي زمونڊ ۽ وينو
ڙوند ٿي زمونڊ مينه ده
خه ڪه به خله لامونڊه
يوبل ته هيڻج اونڌو وي
نه ڊانڪار ڇلوان شو
نه ڊاقرار پردي يو
هان سوره پٽ به پيٽه
لک ڏهور لوڪين و
مبو ته هان نه پريڊو
وخت مونڊه ڏوه لڳوني
خدا ڇي زده ڊکوي رشتي

په تار پاخه ترلي يو
اوس به ڇي واليه ڪنه
يوبل نه خه منڪر شو
ڇي مونڊه ڏوه لڳوني
دومره بدننام ڊوخت يو
راشه ڊوخت بدننام
نن بيا زما ڊکلي
ڏهر ڊيوال په تندي
زما اوستا نامه ده

په قد مندره وي غونور نومره دنگ وي
ته چي به او دريد لے ما به ويئل
که ستا نظر او ستا خهرې ته کورم
نو به در او کته شم؟

زما نظر به دومره لوي لارشي؟
چي ستا اسمان، اسمان نظر به ښکل کړي
ستا د فني ختي جبين به ښکل کړي
ستا د غزل په انگو به ښخ شي
ستا د نظمونو په ورشو به گل شي
تانه به ستا د مينې راز او پوښتي
خو ته سپه وي ته شامبر کله وي
حکه خو ته دخپل گمان لختي کښي
د شو سندرودو غو نظمونو سره

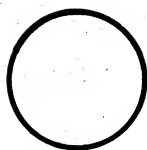
د خپل اولس د غم جانيان شاعره!!

دومره په چنگ او بوکښي دوب ولي شوي؟

تانه دخپلي بقا د لار خطا ده
تانه زما د مينې نور جدا شو
اوس به به کومو نغو ناز کوي ته
چي ستا د هرې نغمې سوز به زه وم
اوس به به د اکل وطن په مينه خه کړي

چي دا هم ستانه وي، زما جذبي دي
 ته كه هر ٿه وي نو زمانه ٻيو وي
 زه دي اظهار وم
 زه دي ڙبه ومه
 زه دي احساس وم، زه دي فڪر ومه
 تانه كه زه داخل قرضونه واخلم
 ته به دخل فڪر اظهار اوکړي شي؟

۲۸، مارچ ۱۹۹۲ء

دانه چي نوبن مي نه ٿي
دانه چي غواڻم دي نه
نو

تا به دعا نه گهٽم
حڪه چي هره دعا

مي بي اسري تلي ده
تا به دبل بوداشت كرم
نو دعا كومه دي نه

ناخه

لکه دغل پشانتي
خپي ابله خپي درغلم
ماوي چي ميټ دې نه وي
بس خوچي تا اوو سينم
هر خوا خوره خاموشي
نه ستا د مخ د سپون مڼه
دني ، دني شغلي وي
نه دې خندا وه ښکلي
نه دې د غلو ، غلو ښترگو
شرير ، شرير کاته وو
ماوي ددې وطن نه
اليونه ، اليونه
لاله چي چرته لارو ؟
خوچي تپوس مې اوکړو
نو
ستا دديدن ښاريه کښي
نن دجمعي چهتي وه

۲۶ جون ۱۹۹۲هـ

مينه

په دي فو پوهه وده
چي حقيقت دانه دے
رښتيا څه بل رنگه دي
ويښ چي ا کوم دروغ دو
چي رښتيا کول مو غوښتل
که نه هغه دروغ دو...
هکه رښتيا مونه کول

۲۳ جولائي ۱۹۹۲ء

نظم

زما فطرت د بنجي
زما وجود د بنجي
زما جذبي د بنجي
د چا په کور کښې لوريم
د چا به خور يا ديزم
دا چي نيمگړي ټيمه
شايد چي بل څه غواړم
ويمه چي مور جوړه شم
يو پښتنه مريم شوه
د خان تڪميل يې اوکړه
غيبی قوت يې مل شوه
د جذبو دا وجود يې

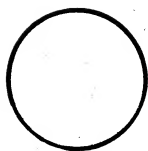
ٲه حرڪت ڪٺي راغلي
 ددي وجود دڪوره
 هي يو عيسيٰ ٲيدا ڪري
 ٲي يو ٲنتون عيسيٰ وڻي
 ٲي انقلاب ئي ٲلار وي
 دانقلاب ٲجي وي

۲۴، جولائي ۱۹۹۲ء

خه دي؟

جذبې مويځې واورې
زېړونه مو شور نه کوي
ژبې مو غلوکېښې نشته
شونډې ګنډېلي مړخو
هم موکاته دسترگو
هاغه اثر نه لري
چرته کېږي دا خونه ده
چې دا اوږده خاموشي
په مونږ خوره خاموشي
زمونږ د دواړو تر ميانخ
ددې بې نومه رشتې
بوړ حقيقي انجام دے
يا که زه دا اوکېڼم
چې دا خوره خاموشي
د ژوند دبېلې لوبې
روايتي اغاز دے

۲۵، اګست ۱۹۹۲

مانه زما خان

اوزما دا وجود

په لائناٽ کښې ورک وو

خه د ژوندون هنگامو

خه ستا د ذات د محبت اژدها

داسې روغ لوار تېر کړه وو

خو دانن تنهائی

ویمه چې ژومره ښه ده

زما وجود ئې ماله

دمودو ورک پیدا کړو

نن چې زه ځانله شومه

ستا د وجود او تصوّر ښه جدا

ستا د آواز ، ستا د نظر نه جدا

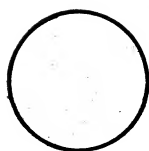
بیا ې دنن خاموشي

خدایکو چې ښه محسوس کړه

نن مې په خپلو غونډو

خپل هریو غږ واوریږدو

۹ ستمبر ۱۹۹۲ء

زمونن پڻ ڀڄي ڇڏي اعتبار ڪله شي
مونن ڪڏهن هر ڳوڙو دا واپو
ڇي مونن ڳوڙو مينه ڪوڙو
زما لاليه ! دڄڙو دا تڙو
ڪله هم چڙهه خوبه
يو ڪواهي ڳوڙو غواري
وايه، ڪواه موڙو ڏي ڏي ؟
ڇي شهادت به اوکري
زما لاليه ! ڇه ڇي مونن ڇه دواڙه
ڏڙوڻڻ پڻ بام اوخيرو
ڇڻل هڻو وخت راستون ڪڙو
هڻو لڇڙي بيا پستنه راڻو
دڄڙو هاڻو گهڙي

ٽوڙي ڇي بهر ته راسي .
 زمانه ڪلڪ يقين دے
 زمونڊ ۾ وختونه
 دومره هير زهرى نه دى
 ته به ئي هم ياد ئي
 زه به ئي هم ياده يم
 حڪم ڇي دي وختون
 مون ته جذبي راڪري
 مون ته نشي راڪري
 مون ئي ڏڙوند ۾ فلسفہ پوي ڪري يو
 مون ئي ديسي ۾ مفهوم پوي ڪري يو
 د قربت جا غلخطو
 مون ته يو ڙوند راڪري
 مون ته يو فن راڪري
 مون هم ڏڙوند دياره
 هم مو دفن دياره
 دا نزديڪت ڪري وو
 اوس به هم ڙوند ، ڙوند ۾ شي
 اوس به هم فن زرغون شي
 مينه به هم مينه شي

زمالاليه ! دجذبو مجنونہ !

دانني لحظي هم

دقربت داشېبي هم

به دلتہ کړو اتهالې

چې رايو ځاي شي ټوپکي

ورته به ژبه ورکړو

ورته اظهار به ورکړو

په مونږه بڼه شهادت

يو اچي وخت کومے شي

زمالاليه !! دخپل بخت دپاره

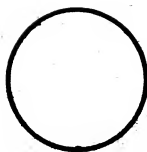
راځه چې وخت راولو ..

۱۳ ستمبر ۱۹۹۲

تندہ

وہاندې مويخ جامونہ
داوبو دک پراتہ دی
خوچی دکومی ویری
ورته کتلے نہ شو
مرد لڑھی روت
شوندې موعنی غنی
ژبی موحلق کبی نختی
یا خوناراسته یو مون
یارانه تاو ویرہ ده
دغه احساس دویری
حکله خوقه هم تنے
حکله خوقه هم تنے

۱۴ اکتوبر ۱۹۹۲ء

دا خوهم تا ويلى دى
چي محبوبې ! شعر د ژوند روداد دے
ته هم دن شاعرې
زه هم دن شاعره
زما لاليه ! خوچي "نن" ته گورم
ستا د فاتح نظر طواف چي اوگرم
ما ته خپل ځان بنکاره شى
دل ساعت يو از مېنستلې گهرې
د يو بي نومه خوف احساس نمونې
هم د فطرت مجبورې
زما د شرم نه تک سره انشکې
ستا د خمار نه پټې پټې سترگې
هم د انکار او اقوار بڼکلې متکار

دلبرې گټې ډيقين دپاره
د دېر بائيلات يو تاواني تصور
زما شاعره ؛ د اټول هرڅه د "نن"
که شاعري شي خواسانه بڼکاري
که نه د ژوند او د جذبو روداد شي
نوبه داڅنګه لیکو ؟؟

۱۲، اکتوبر ۱۹۹۲هـ

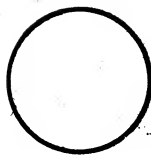
ما دسپرلو قرضونه

ٿول واپس ڪرڻ

داستا نامه ۾ ھم دخلي نه توکڙه
ستا ڏيادونق نه ۾ زڙه خالي ڪڙو
ستا دجنون او محبت خالي ۾ ٿول وران ڪڙل
بيا ۾ دٿان په ظاهري سينگار نظر واچو
اول ۾ شنه اوسره بنگري دليجو
زري، زري ڪڙل، ماوي نور دي نه وي
بيا ۾ د پنبو پانڙپ د پنبو لڙي ڪڙل
مخ نه ۾ هم په آينه ڪڙي ڪٽل پر پنبو دلو
پرين ده چي سترگو ڪڙي ۾ نور دڪل سپوري نه وي
هم په اختر ڪڙي په تالونو ٿانگيد ۾ پرينو
اوس په ڪتاب ڪڙي دگلونو پاڻي هم نه بدمه
اوس په شڪريزو ستانامه په لاس ڪڙي هم نه ليڪم
اوس دسپونمي په شپه دسيورو خواله هم نه حمه
ما چي دخل پونٽوب لاش چرته په سيند لاهو ڪڙو.

پڻ ڇپلو شونڀو ستا دخلي خوابه ۾ ٿول تراخه ڪرڻ
 پڻ ڇپلو لڇو ستا دڇوب ارمان ۾ هم قتل ڪرڻ
 پڻ ڇپل غزل ڪٽي ۾ داستا پڻ عڪس خاوري توڻي ڪرڻ
 دڙهه درزا ڪٽي ستا دنوم وجود ۾ هم ختم ڪرڻ
 دٻڪلا هڻ ننداره به اوس دٻامه نه ڪرڻ
 داستا به ذڪر به لجهه انگي نه پٽوم.
 ستا پڻ تهمت توره لمن به نوره نه ٻنڪوم
 زما شاعره !! اوس به ته ازاد ٿوندون اوموي
 داسي يو لاس به رانه پاڻي نه شي
 جي ستا مري يا ستا ڪرڻوان ته لاري شي
 هڪه جي ما ستا دٻيلتون نه ورائندي
 نن دسپريو قرضونه ٿول واپس ڪرڻ

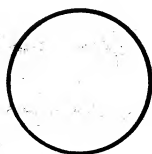
ڪر نومبر سنه ۱۹۹۲ء

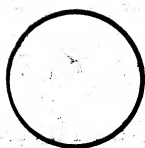
لاخو دٻٻر پرون هر ياد نو ۽ د ۽
لاخو زڪا نڻ هم ستا پڻه وراڻي ناسته يم
ستا وجود پڻه سيوري، سيوري گرجم
ستا داوان پڻه چيو پڻ بد لوم
ستا دهر بشڪلي لوظ نه ژوندا خلمه
دا جوڙ زما د خپل ايمان قصور د ۽
چي هاغه ٿول ٻوڻو ٿوب ٿولي جذبي
نڻ هم دٻٻر پرون اميني گنهم
بل خوا چي تاله گورم، داسي بشڪاري
ستا پڻه نظر کڻي نڻ دعاغه پرون
هيڻج د خپلوي وجود ليد ل ۽ نه شي
که درنه هير وي نوبه ٿي زڪا درياد کرم
هر يو ياداشت به درته محکني کڻ دم
گني نوبڻي زما دهر ياداشت
به درته خپله هم هر خه را ياد شي

که دې په خپلو شونډو ژبه رابڼکه
 دهغه تېر پرون اقارب به اوکړې
 که دې دا خپلې لېسې لږ هم بوئې کړې
 زما دتن عطر به اوپېژني
 دخپل غرض لالیه !! زه دې څه کړم ؟
 سره ددې چې ستا په "حال" کېنې اوسم
 چرته به هره درته یاده نه شوم
 زه دیوگران کتاب پشان دې تپ کړم
 ته جوړ زما په ژبه پوښ نه شوې
 زما دذات ، زما د مینې معنی
 ددې کتاب په حاشیو کېنې شته دے
 زما یو خوبه کی خو اولوله ته !!

دابه زما یو اخری خواصش وی
 ستا دې د تېر پرون په سر قسم وی
 ماله په حال کېنې هېڅ هم مه راکوه
 نه درنه څه په مستقبل کېنې غواړم
 خو دا گیلله او خواست مې خپلې ته راشي
 زما اشنا دومره دې زر "ماضی" کړم

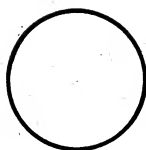

ستا دور پوري تنبي
غلي خاموشه کپکسي
نه مي دي غن اوريدو
نه دي بنکالو راتله
دي عارضی بيلتون دي
راله ته مکران خومره کپي
هي ما دهر گل په ورخ
خلور پينځه کلونه
ستا په نامه ريتول

چي زما هر ارمان پشان بلكه دكل اوريشي
مانه دميني لافاني سوغات و الهه كني راكري
د جذبو شور چي راله واوروي د ژوند سندرې
چي بي دهرې ادا حسن د سپرلي نامه شي
چي بي دشونډو كلر كل شي ددي باد په خپر
زما دسترگو تور كاجل چي ستا دسترگو تور شي
چي بي دا دوه منگولي دواړه ستا د غاړې صار شي
زما د لېچو سره بنكري چي ستا په خنك كني شوري
زما د سور پېوي هرول چي درنه تاو راتا و وي
زما د غاړې د زخمي نه چي گرېوان خلاصوي
زما د سور ساليو پلوچي په خپل مخ خوروي
زما د زني شنه خالونه به دي هانله غواړي
زه به دشونډو جندري پرامنيزم
هر شه به اووايم
د خپلو شونډو په گرمي به دي پټكور پټكور كم

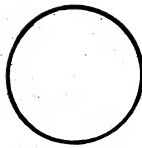
د خپلو سترگو د کاسونه به شراب درکړم
 تاله به ښکله زه د ژوند نه ډک شېب درکړم
 د سرو کلونو په اتې کې به زما سوه ې
 ته به د مينې گنگوسي زما په غوږ کې کوي
 نرۍ نرۍ خندا به کړې چې څوک پرې پوه نه شي
 د شين اسمان ستوري سپوږمه به راله هم زير يږي
 هله لاليه! گرېند ۷ شه چې دا خوب رښتيا شي
 ما ددې ټولو ارمانونو دا ج څرکند ايښې د ۷
 ته د پښتو د هر الزام سره که ما خپلوي
 زما په سر کې د پښتو نشه به لا زياتوي
 ما چې داستا ديوني مينې دينا ته بوځي
 زما د مينې لېونۍ! ماته پټ اووايه!
 ته به په ما پې هغه جنجيان رالېږي
 که نه؟

ژوند کښې داسې اوشی
چې زه اوتۀ دې یوشو
خو تۀ موده پس به بیا
مونږ د یو بل مارۀ یو
تۀ به په ما تاوان یی
زه به په ځان تاوان یم
نوايا د ابنه نه ده
چې دازمونږه مينه
زمونږ دا ټول لېونتوب
دې تر ابدۀ پورې
زمونږ په زړونو کښې دی
داسې به هله اوشی
چې زه اوتۀ جانانه!!
لکه د عامو خلقو
چرې هم یو ځای نه شو

جانانه ! داسې ښه ده
 چې تاله درشم درنه مينه راوړم
 تاسره کښېنم تانه مينه واخلم
 چې ټو لفظي پټې کړو
 کله يو بل ته په کتو
 کله په دېرو کيلو
 بيا چې د يو بل نه بيلين و
 نو تر ميانځه چې مو
 د بيا راتلو وعده وي
 جانانه ! داسې ښه ده
 چې زه پاڅم نو چې ته داسې
 واټي
 "سبابه څه وخت راځي ؟"

۱۹۰۰، ستمبر ۱۹۹۵م

پرون یواڄي ناسته دم
بيا ۾ ناخاپه ائيني ته لاس ڪرو
خانله ۾ سنه اوڪتل
نه ۾ ڇهه دٻا پرو ڇهه ده
نه ۾ قامت دڇنار لويه اونه
جانانه ! خداي خبر دڇه دياره
تاله دحسن معيار زه بنڪار ٻڌم
ڇي ماسپون مڱي گهڻي
سپر لے ۾ گهڻي

دڇل ارمان پنڱه زما په نوم ڪري
ماته دڇلي ميني تاج په سر ڪري
دزڙه په تخت ۾ ملڪه ڪڻڻوي
زما صرڪم ته تيار ولاڙي
سردي وي ٿيٽي نيولے

جانانه ! دامنه چي خوبه دې يم
 فوستا دادومره محبت به بدکمانه کړې ما
 بس دے ستومانه شوم رښتيا وايمه
 لږه په دې ې پوه کړه
 داراته اوبنايه چي
 ستا دراتلونکي دراني خومره
 ريه رسل پاتي دے

۲۵ دسمبر ۱۹۹۳ء

“زۀ”

رانہ پوڻستنه کين ي
 وايہ چي تہ ٿوڪ ؟
 زۀ ددي سوال دپارہ
 پۀ ٺان نظر واچوم
 پۀ ٿومرہ فخر اووايم
 زۀ خو دميني ٿور ٿيم
 دمحبت تخليق ٿيم
 دڪائنات پچي ٿيم
 ديورڙوندي ضمير
 بيدار اواز ٿيم

زۀ داحساس مڪتب ڪين ي
 دشعور زدڪرہ كوم
 دفكر ڪر ڪومه
 زما فطرت د”شپون” دے
 چي دجذبو پہ ”شپول” ڪين ي
 دٿروند دبنڪلي ”شپلي”
 يوه خوبه نغمه ٿيم

ما خپله ټوله مينه ټوله وينه

تاله دراوبخښله

ماوي چې ستا د ژوند او زړه محرومي

به زه په خپله مينه ستانه واخلم

تاله به خپل ژوندون د غېږې

وړې وړې خوشحالي ټولې درکړم

نو زما د وېرې اشنایي په بدل

زما نا اشنا، نا اشنا دنوم جانانه !!

ماکه هر څه او کړل، خودمړه پوپ شوم

چې ستا د زړه د پرانستلو کښې زه نه ومه

۱۷، اکتوبر ۱۹۹۵ ل.

اخبار

هسي دروغ واي ته!
چي انتظار دي كوم
زه خو چي راشم نولا ناسته نه يم
چي ته اخبار راواخلي
دن تازه اخبار ته
چشمي په سترگو کړې ته
اوبيا نظر نظر شي
دن تازه اخبار ته
خه بڼه ده داهم بڼه ده
چي ته اخبار راواخلي
په هره پايڼه ې لکه سيور ۛ خورشې
زه هم دسترگو دريچي پوانزم
تاته دلري نه نظر، نظرشم
ستا د وجود په کائنات خوره شم
ستا ديو، يو کيفيت جاج واخلم

تہ داخبار پہ ذریعہ

ددنیا حال معلوم کړې

زه په خپل تېرى نظر

په دې بې تابه کتو

ستا دپرون اوښ کتنه اوکړم

مه بڼه ده داهم بڼه ده

چې تہ دن تازه اخبار راواخلي

زه ستا د ذات ټولې سرخۍ اولولم

مانه دن ورځې تازه اخبار شي

۱۶، اکتوبر ۱۹۹۳ ل

”ستا نظر“

زما د مخ ننداره
ته ټوله ورځې اوکړې
ماله هم داسې بنکاري
لکه د حسن سپرلی
زما په مخ پراته وي
ستا دکل کل کتلو
تومره حسين اشروي
زه هم چې خپل مخ گورم
هان راله بنکله بنکاري
ما بنام چې دواړه ديو بله بيل شو
خپلو کورو ته لار شو
دستومانۍ د حاله
دومره بد حاله يم چې هاغه لحظه
لاس، مخ، اوږبې اووينځم
زما د غيرگولاسو ايک يولپه
ستا دکتلو تاثير ټول اووينځي

بيا ڇي آئين راواخلم
 سترگي ۾ ٻنهي شي دڦڻ په تصوير
 داخو هغه ڦڻ نه دے
 سحر ڇي تاليدلو
 زما د ڦڻ اودخهرې پتنگه !
 ستا د نظر نه څارشم
 ڇي د سپرلي عکس شي
 زما په ڦڻ ځليني
 دنيا ۾ ټټکل کښي

>

یو پښتون سندرغاړی په آواز

ویم

روایتی پیغلہ شوے

وے یو صندوق راسره

پکښې ې "راج" راغونډ کړے

د رنگ په رنگه جامو

په خاڅې ې ستا د آواز

هره سدره

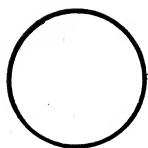
هر غزل او نظم

بڼه پټه سښال کېښودے

ستا د آواز د نغمو

مُکي، مُکي سرونه

ژوندي ژوندي دردونه
 ستا مينه بناکي جذبي
 ستا پښتانه
 او ډېر درانه قدرونه
 لکه څي زړه کښي مې دي
 داسي مې دي کښي ځاې کړي
 زما د مينې يادگار
 ماسره مهورته لاري

مينه زما په فکر
ورمبه د دوځ رودونو
د يو کېدلو نوم دے
نه چې دا دوه وجوده
يو ځا ئے شي دامينه وي
که ته وے دغسې ده
نوبيا راځه چې يوشو

نوی کال په در دیدلې موقع

د نوی کال سحره !

څنگه راغلي ؟

کله راغلي ؟

په تا صبح پوه نه شوم

تاله به هله مگورم

چې د جهان د دشرې نه اوځم

چې دخپل ذات د دشرې بندۍ شم

زما احساس د يو شاعري احساس

زه خو په خپل غم چرې نه ژاړمه

ما خو پردی غمونه خوری لکيا دی

خو دا پردی غمونه دی

زما د ځان ، زما د تن برخه ده

زما وطن

زما اولس

زما د ذات برخه ده

زه چې په کومه زمکه ژوند کومه
ماله د موره خدايگو هم گرانه ده

خو په دې ښکلې زمکه

ښکلې وطن

مونږه لکيايو د يوبل په وينولاس سره کوډ

خپلې بونگرې وړانؤ، خپل محلوته سيزو

نود وختونو د لخطوبه خه ويم

دنوی کال د خوشالو به خه ويم

هرنوم کال تش په نامه نوم شى

سبا بکا ي هغه دى

زه به په داسې نوی کال خه اوکرم

چې هر کال يو رنگ راجي

د خان سره وير ژړا کافي راوړي

نو زما د زړه سره زما دلبره !!

د داسې وينې، وينې کال د پړوونو خړيکې

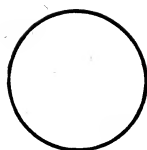
زه به تا څنگ پېرزو کرم

دعا کوه جانانه !

چې د دې ژوند په سيمه

يونو ڪال په هڀره داسي راشي
 چي دنڀي دهر وگري خهري او غوروي
 دهرې شونډي نه سلگي واخلې
 سندرې وډکړي
 بيا به زه هم جانا نه ؛
 تاله دنوي ڪال په ښکلي موقع
 اومبارکسي درکوم —

۲، جنوري ۱۹۹۶ء

زما د ذات اود هستی مہر مہی !
تہ د تخلیق د دردہ بنہ خبری
پہ دی بہ ہم پوہین ی
چی زہ دلاس پہ قلم خہ اویکم
هغه زما فن دے ، زما ہنر دے
زما ہر یو تخلیق زما ہے دے
مونہ یو دوارہ میاند ی
خو زما دستا تر میا خہ داتفریق دے
زہ خیل ہر یو ہے ازاد گنمہ
زہ د انسان پہ غلامی کبی نہ یم
زہ دیو خیال پابندی مرگ بولہ
زہ خو دا غوارمہ پہ دی پوہینم
چی زما ہر ہے دی داسی جوہر شی

ڇي ٺاڻهه ڇله ڊهر ڇا به زڙه ڪٽي
 ڪور جو ڇو ڪري دنيا جو به ڪري
 ٺاڻهه ڇلوان ڇو ڪري سڻ پيدا ڪري
 ڇو ته به ڏي پوهين ڇي
 ڇي ته دنيا ته ڇي ڪري
 ڪور ڇي ڪٽي
 ڊنڊ تخليق هر يو ٽڪليف ڏي ياد شي
 ڇي زڙه ڏي اوز ڇو ڏلم
 مال ڏي ڇي راکڙه ڊنڊ ڇي سڻي
 ڇي ڇي سو ڪند راکڙي
 زما هستي، زما ٽوڙون ڏي جو ڪرو
 زڙه ڏي هر ڪم منم
 ڪلهه ڇي ته ڇي مور ڇي
 زڙه ڏي ڪور ڇي
 ڇو مور ڇي ڇي ڇي وڃي
 يو ڪيله ٽرو ڇي
 اغه ڪيله ڇي داده
 ڇو ڇو ڏي اوڙي ڇي اختر نزدي ڇي دے
 ڇا لا ٽراوسه نه ٽڪرين ڇي، نه جو به واغسته
 واخه پسي ٺاڻهه به ڇلهه ڇو به

بنکلی جاپي واخله ٿيڙونہ واخله
 نوزما گرائي ، قدرمني موري !!
 دغه گيلہ مي بيا بيا خلي تہ راحي
 جي ديون بنکلي فيصلہ گهري شي
 جي مي دکور دودانہ ذکر شي
 ديو جنت دابادي لحظه شي
 نودعہ وخت يو عجيبہ قانون شي
 مور دي دتن اودوجود نہ اوحي
 پاڻي بس بنجہ شي تہ
 هريو اختيار لري تہ
 دخيلي لور دٻول ٿوڙون فيصلہ
 پيہ يو ساعت کني اوکري
 هغه خبر ہم نہ وي

نو موري ! دا اختيار دي سم قاتل دے
 ثومره قتلونہ اوکري
 خوتہ خبر ہم نہ شي
 تہ خوبه دي خبر ي
 جي دي دخيلہ سره بوج لري کيو
 يادي خيل فرض پوره کيو
 موري ! پيہ داسي کيو دي
 لور دحياء نہ چپ وي

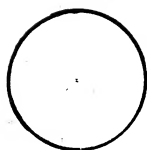
پٽه پٽ گٽ ڪٽي ڙاڙي
 نو مورې ! زه ڏي لوريم
 په ڏي رسته راته دامه وايه ڇي
 واخله ٻسي هانله په خپله خوبه
 بنڪي جوڀه بنڪي ڇيڙونه واخله
 زه د قلم ميرمنه !!
 دا غوار مه

ڇي رانه هه ڇه واخله
 ماله اختيار ڊاڪٽر
 زه ڪور جوڀوم ، ڏون جوڀوم

۶، فروري ۱۹۹۶ء

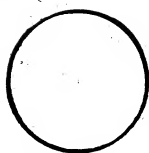
زۀ اوتۀ

پہ کومہ ورحُ چي
کائنات د محبت تابع شي
د دنيا هر وگرے
د محبت په معنی بنه اوسي
په دغه ورحُ جانانه
دراختونکی لمر
ورمبه تحریکه به زۀ اوتۀ یو

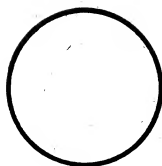
که درته دا اووایم
چی تاسره زه نه هم
که درته دا اووایم
چی درپي هم نه هم
که درته دا اووایم
چی ستانه وړاندې هم قدم نه اخلیم
که درته دا اووایم
چی ستا په خنک کښې پل هم نه بدوم
نوبه اشنا ! دروغ دی
رښتیا خو دادی که دروغ نه وایم
نوستا نه بیله
او جدا هم
ستا نه بغیر هم نه هم

۴ جون ۱۹۹۶

بس يو مرکز دے
يوه نقطه ده
ددي نه گير چاپره
د جذبو لاري اوتي
درشتو جال راخوړ دے
يوه شيرينه او موهمبه لار تر موره رسي
يوه حسينه لار تر پلاره تلې
يوه نياز بينه لاري خورته بياي
يوه رنگينه لاري ورو ته رسي
داپولي بنکلي لاري
د محبت لاري دي
د يو مرکز نه تلې
هاغه چي " مينه " ي بولو
د يو مدار د يو محور چورلي
نوهم ددي مرکز ددي نقطې نه
يوه حسينه ، ماه جبينه لاره بله هم خي
اچي تر " تا " درسي

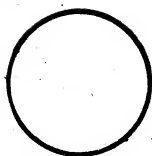
۲ جون ۱۹۹۶

چي ۾ي داغبره شي مڪتب د علم
چي ۾ي د پنبو لاندې جنت پيدا شي
چي درشتو په بئيله ، بئيله نامه ياده شه
چي سمندر شه د سپينو شودو
چي دهر مونځ نه پسي د دوو نورو ورو لاسونو
د پي هر دعا زه جوړه شم
چي په تڪليف کښي هم د "وئي" سوره ملگرې شه
چي د خورې وري بولي سوکند شم
چي هغه سترگي شم ، داوښکو ډکي
چي انتظار ۾ي مل وي
خالقه ؛ زه نومره خوش بخته يم
چي زه د امر خه لرم
زه د تخليق هر يو تڪليف ته خاندم
هکله چي د اټولي زما معني دي
د کائنات د اټول نظام او حسن
واړه په ما پورې تړلي دے
په ما چليږي

خودي هر ڇهه د تخليق د پارڪه
 د آدم زويه ۱ زه يم ستا محتاجه
 كه زه داهر څه شم خوهله به شم
 چي زه نژدې شم تاله
 كه زه د اټول نومونه خپل كړم
 دامعني او گټم
 هم دغه ټولي مرتبي او درجي او گټم
 نو د افطرت د مې زما
 زه د نسلونو ارتقاء يمه چي بڼه يمه
 بيا د اتمت د څه د مې ؟
 تور د څه د مې ؟
 چي زما تاله نژديكت
 تش جذباتي تسكين وي

۱۹۹۵ جون ۱۰

په چلو غوښتلو تقاضو پوه نه شوم

چې زه لاخته غواړم

کله ارمان به مې يوڅه وو کله بل څنگه وو

ما چې به ځانله اوکتل نو زما دوه رنگه وو

د يو وجود د دوه بيل، بيل شکلونه تښت زما وو

زما د يو شکل غوښتنه وه چې زه به داسې

د ازادۍ، د خپلواکۍ علامت ټول عمر يم

داسې دې ولې توک پيداشي چې زمانه دې دا

زما فطري حقونه او تروړې غلامه مې کړې

زه به دخپلې برترۍ سره مدام ژوند مې يم

نو زما بل شکل که عام وو خو په ما غالب شو

د ښځې تن، د ښځې ذات، د ښځې رنگ دغه د مې

چې د آزاد ژوند تصور ئې رانه او تروړلو

د يو حسين زنجير د قيد احساس ئې ماله را کړو

ما ته ئې ټولې درجې، ټولې رشتې يادې کړې

ما هم دخپل وجود وېبې شکل له دې قربان کړو

هاغه قلم زما داس چې هم طاقت وو زما

ڀڄي زما ڙبه ده اظهار وو زما
 داسي ڀي مات ڪيو ڀڄي داخل وجود ڀوميءَ شڪل ڀي
 لکه ڌڙونڌا او دستي ڊپائي او ويٺڻو
 اوس زه ڀو عامه پيغله ، عامه پنجه
 به خله خله د خاموشي مهر ڀي خله کينبو
 ديوحسين سيوري محتاجه جوڙه
 ديوي شڪلي فصيلي به طمع
 ديو رنگين احساس غلامه شوم
 زما د فڪر هر ڀو حد ڀي لامحدوده به وو
 د دومره لوڳ لائناٽ لوڳ جهان ته
 شو تريو ڪور ، تريو بنده محدود
 فوجي دڪور د تصور ڪناه ڀي خنڪه اوڪره
 ديوحسين د ملڪرتيا ارمان ڀي خنڪه اوڪرو
 تو ڀو طوفان راغلو دا هر خه ڀي تاله ترغا ڪره
 دا د ازمينت لحظه ڪه ڪرانه وه خويتر شوله
 ديوي پيغلي د فطرت او محبت تر ميا خه
 د پڻتو جنگ شروع شو
 محبوب به وي ڀڄي داسي نه ڪوم تبا به شي ته
 هغي به وي ڀڄي زه به تا ڪمه دا ڀي مند دے
 د دوارو ميانج ڪبي دانا دا جنگ ڀي ٽوڪ به ڪتي؟
 نو دومره ده ڪه چري ته فاتح شهي

فوزه به خان قتل کریمه مره به شمه
 په دې فونه چې زه شکست نه منم
 داسې به حکه کوم واوره استنا؛
 چې ما دخپل وجود ورومېه شکل که خپله مړ کړو
 نوې دکور ارمان وو
 ماکه دکور ارمان هم قتل کړو بوستا دپاره
 فوزه دخپل وجود دهر یو رگ نه
 د محبت وینې اوباسمه نه
 زه خوله تاسره ژوند نه غواړم
 تا غواړم

زه ددې ښکلې رشتې ټول حقونه تاله درکوم
 زه ددې ښکلې رشتې ټول فرائض خپله اخلم
 جانانه! نوم دې غواړم
 دایو دروغ خو دې رښتیا کړه چې دازرکه مې ښه شی
 زما دخپل وجود او خپلو جذبو
 داخوې شکل ژوند ۛ اوساته
 چې زما هاغه ارمان نه وو
 زما دا ارمان دے

۱۰ جون ۱۹۹۶

”خوتہ خبری کوه-“

کہہ دہنتیا نہ واپی

دروغ اووایہ

خوتہ خبری کوه

ستا چپ کبدہ

لکہ چي وخت اودریبی

د وخت رفتار اودریبی

ستا موجودگی ، ستا وجود

لکہ چي ورک شی رانہ

تہ دژوندون علامہ

تہ سکون علامہ

داسی چپ مہ کبنینہ

خبری کوه

ستا د آوز نغمگی

ستا دلفظونو ترنم

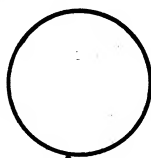
ستا دساکانو ترانی

ستا دخندا پیری

په ما ټولنه وروى
 ماله ژوندون رابځي
 داسې چې مه كښنه خبرې كوه
 كه رښتيا نه وائي
 دروغ اووايه
 خوته خبرې كوه
 ستا په تندي سپينې قطري
 د شبنم
 ستا په نظر كښې غلې غلې سمندر د مينې
 چې په موجونو شې ساحل ډوبوي
 ما ډوبوي
 زما وجود لكه زما دخپلو لاسو اوځي
 زما نامه لكه چې ستا دهرې ساه نه اووځي
 ته په ژړا شه
 خو خبرې كوه
 زه به يو نوم واخلمه
 ته به لمبه شې
 د غصې نه بيا به
 نه راكوري
 زه به په زړه كښې خاندنم
 ستا په دې دومره مينه

داسي کوم صرف ددي دپاره
 چي ته غصه شي
 ماته قهر اوکړي
 خير دے په جنگ شه خو خبري کوه
 ته هم ټوک بل ټوک يار کړه
 دچا نامه واخله
 بدل پوره کړه
 زه به هم خپله غصه او بنيم درته
 دواړه به جنگ کوو
 په مينه مينه.

داسي جنگ بنه دے
 غصه بنه ده
 خو خبري کوه
 که رښتيا نه وايي
 دروغ اووايه
 خواته خبري کوه

بس يو لحظه وه
دسترگورپ وو
يو تمنا مي اوکړه
يوه آرزو مي اوکړه
هډو په ځان پوه نه شوم
سترگي مي پټې وې
شونې مي بندي وې
يوه نامه ده چې
رو رو راياديدې
زما په شونو راتله
زما د زړه نه وته
بيا دغه وخت
زما په پورته لاسو
لکه د نر خلبده
اوبنکارېده
زما د دواړو لاسو
يوه يوه نيمگړې شپاره کرخه
دغه يونوم پوره کړه

ما وې چې دغه دُعا
زما د زړه دُعا ده
زه به نور هېڅ نه غواړم
نو دغه نوم زما کره
دغه ماشوم زما کره
دغه مظلوم زما کره
زما لاسونه د دُعا د پاره
د دغه ایک یوې دُعا د پاره
اوس هم خواره وو
ما یو نوم غوښتلو
زما خپل دواړه لاسه
یو زما زړه

بله د اښکې دُعا
ناخاپه او ویرېدم
اوبونښدم
چغه مې کره
سترگی مې پرانستې
کتد مې او کړل
زما خوړو لاسونو درد شروع کړو
لکه چې دواړه ځا د بېخه پرېکړه
زه ئې بې لاسو کړمه

زځه چې په درد شوم نو ما اوکتلو

يو خواله ، بل خواله

نور خو هېڅ هم نه وو

بغېر لمانځه

خو چې مې ښکته اوکتل

نوبه دې خړه زمکه

زما دتن د دوو خورو لاسونو

لکه بې نومه لاوارته

دوه تازه لاشونه

په وينو سره پراته وو

ما چې ژړل ، ما وې

ددې لاشونو

قاتل به څوک وي ؟

داسې ظالم به څوک وي ؟

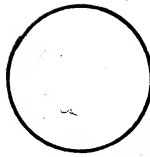
دېکېني اوږ راغلو

زما تر غوږو

وې ديو نوم په سزا

دواړه مړه دي

۱۹۹۶م جولای

جدا ٿي راغله
خو دڃا دمنه ؛
نه اشنا ستا دمنه
نه خو زما دمنه
مون به ٿي داسي بيل ڪرو
لکه يو ڄا ٿي ڇي نه وو
خدا ٿي زده داڻو ڪله اوڻو
ولي اوڻو ؛
ڇي اوس بي زڙ ٿو دومره
نه دڃل ڄاڻ به تقاضو پوهين و
نه ڏڙونڊون به ورڻو ڇو پوهين و
بس يوه ويڙه ده
ڇي مون پسي ده
وخت درقيب ڪردار
ڊپر بنه لوڀوي
زمونن به ميان ٿي ڪٽي
ديوالونده هي
من ڇي يو ڄا ٿي ڇو
نو يو ڄا ٿي خبري

مو ميانج کڻي داسي اوشوي
 ڇي چري شوي نه وي
 تا دسيئي دڪوره
 هاغه دميني ڊڪ زڙي لڙي ڪرو
 يوبل دي کڻبو
 ماله دي هره مجبوري بيان ڪره
 دا جدائي ڇي تاليدله
 اوماهم ليدله
 فو مونن منلي نه وه
 تاخو به وي مونن به به مرگ بيلوي
 جانا نه اڻڻڪه درته اووايم ڇي مينه ڇه وه؟
 بس يو فرپ وو د لفظونو
 يوسودا د زڙونو
 مونن هه ڇه اوکٽل
 ڙوند او مينه
 مونن ڪه ڇه اوپلل نو داهم مينه
 خونه بيلل دميني
 خو دڙوندون شڪست دے
 مونن لا ڙوندي يو
 مونن به مينه کوڙ .

هر چاله اووايه

هر چاله اووايه
چي خوبنه في ده
ورسره مينه كوم
يواحي خايله
مو په خيله وينا
سود نه كيني

هر چاله اووايه
چي خوبنه في ده
ورسره مينه كوم
ته كه رنيتيا مين في
زما دسر د لوپتي
زما دتن دباس

زما دقد او دقامت

زما دزهڅه دميني

نوبيا خو اووايه

هرڅه اووايه

څي يو خبره هم

په زهڅه پرينډي

زه به دې دا حوصله

دغه جرأت

دپاقي ژوند

سرمایه جوړه کړمه

ستا دژوندون

کوڅي به پرېښدمه

په دې صداقت

دغه یوه رښتیا خبره

به دې هرڅه، هرڅه اوکنه

هم ستا دميني شيش محل

يو، يو کچه جونگره

دغه یوه رښتیا خبره

به دې ټول عمر له

دخيل ٿوندون

دسر هغه سيورے کپم

ڇي بيا دبل سيوري محتاجه نه شم

بس دے اشنا! ما به ترخو پيتوي

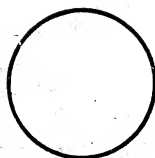
اوس هاغه وخت دے

ڇي ته هر ڇه اووے

هر چا له اوواڻي

ڇي خوبه ڀي ده

ورسره مينه کوم

نن چي داڻنڪه ورڻ ڏه
سحر چي ديسنه شوم
دخوبه نوڻه بل ڏنڪه دم
زهره ۾ يو درد کولو
يوه خوبه ڇريڪه
د درد وڌ

جي ۾ زهره ڪٽي راغله
راغله ، تهره شوله
بيا راغله
په زهره ۾ لاس ڪٽيو
دد ۾ ويري نه
جي هسي نه دے

د سينې دکوره
 چرته بهر راونه ځي
 چاله په لاس ورنه شي
 خوچي دڅه نه ويريږم
 هم هاغه رنګه اوشو
 زړه ې راتوپ کړي
 د سينې دکوره
 په زمکه اوغورځېدو
 اولوغړېدو
 زما خوځل لاسونه نه وو
 چې راخستې ې وې
 زړه ته ې دغه رنګ کتل
 ټپل ې

پکښې لا اوس هم يو رګ داسې وو چې
 ساه پکښې وه
 لکه چې ژوند غواړي، اومينه غواړي
 يو داسې لاس غواړي
 چې پورته ې کړي
 اخريو زړه وو
 د بدن باچا وو

چري به ده هم
 ديو بښکلی وجود
 به تخت ده ناسته کړي
 خوچي دميني رنځي او موندو
 نودغه تخت له ټي
 يولته ورکړه
 ده چي دميني تپه پورته کړه
 نوسم باغي شو
 دا بغاوت ټي اوکړو
 چي دسيني نه لارو
 ښکته به زمکه باندې
 او غورځېدو ، خاورې شولو

مون پوري تور پرونے تورې جاپي

داننې غم دې دهر خه لوچې دے
دې نه به روغه نه شم
خه په اسانه دې دا دومره گرانه
خبره اوکرله چې خوبه مي ي
درسره مينه کوم
خوبس مجبور يمه
بي وسه يمه
ما دخل سر نه تر پښو
هانله په غور اوکتل
ستا دې خبرو له دليل مي کتو
بنکله جواز مي کتو
ما دې چې ستا خبره
که لږه هم رښتيا وي
نوزه به بنکلی نه يم

مالا دخیل جن لیون کوو

چی ناخاپه می

دسترگوټول نظر تیاره تیاره شو

لکه چی یو رنیا هم پاتی نه وی

لکه چی ټولې تیرې د لسته کښې وی

دغه تیرې څه می د ژوند وی

څه د زړه د ماتی

زما وجود هم په تیرو کښې دوب دو

لکه چی سپینه وړخ په ما باندې نن

د غمه توره شپه وی

زما په تن قورې پرقي جاي هم

نوی وې

اغوندي می وې

د اتور نړۍ قميص که ډېر

ښکله وو

څوښی وو زما

څو چی می نن دغه جامونه

او خپل ځان ته کتل

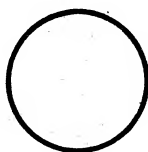
ستا د خبرو غشی ټول راپادشو

په هاغه غشو هم می ژړه ژوبل وو

هم می د روح وجود زخی زخی وو

درنگ له به هڅ نه وی
 که دواړه مړه شو
 زړه به یې هم دلاسو اووځي
 روح به هم ختم شي
 نو دغه ټولې تورې توري تیرې
 چې یې په سترگو خوږېدې
 زما په تن خوږېدې
 زما دتورې جوړې عکس وو
 چې ما لیدلو
 داتوره نوې بوږه غومره بڼه وه
 زما دژوند او دجذب بویه مړې
 دیوماتم او دژبا ملگری
 مالک دخپلې مور دایوخبیره
 یو دم رایاده شوله
 هغې به دې موندنې پورې تورې جاپې
 تور پروتې
 بڼه چې نه راجي
 یو غم راوړی

۲۵ جولای ۱۹۹۶ء

زما دڙڙڙ دتسلر دپاره

داهم بنه ده

چي کله بس کښي حمله

بهر دنيا ته گورم

يو سمندر د خلقو

بل سمندر د کلام و

په دڙڙ کښي پال اوښم

نن سبا کښي زلمی

ددې خاري پي

دداسې بشکلي رنگ

جا پي اغوندي

دارنگ زما به دا وله خوښي وو

نن هم چي زه ددې زلمو په بدن

دغه "رنگ" اووینم

نو زړه کښي اوویم

په زهه کني "پال" اونيسم
زهه چي ترخاره پوري حم
نو په دي ټوله لاره
که دڅلورو زلمو دارنگه

جا پي وي په تن
نوبه "هغه" اوس هم په "ما" مين وي
که دڅلورو نه سپوا وي
نوبه که ډېره مينه
زما سره وي

دا شان که نور هم ډېر وي
نوبه زما دمين
زما سره ډېرې مينې انتها وي دغه
ما هم چي هرځله داسوچ کړي دے
دومره بلا زلمي بنکاره شي

په دي بنکلي رنگ کني
چي ستا دډېرې مينې
ډېر لېونتوب زيرے راکړي
پوهېږم نه چي داسې ولې کوم
بس دومره پوه يم
چي که هېڅ نه وائي ته
دغه رنگ غلے ناست ي

زڼه به د دغه رنگ اغوستو جامو

زلمو ته چېرې وېرې کورم

د خپل ساده باده زړگي

د تسلي د پاره

به د دې خپلې عقيدې

محتاجه تل اوسمه

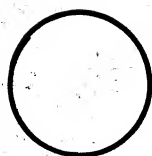
دغه فېشن دې برقرار وي

د دې خار د زلمو

زما د زړه د تسلي د پاره

دا هم بڼه ده

۵، اکتوبر ۱۹۹۶م

تاته به خه خوانه وی
وايه راته
تاته به خه خوانه وی
بنایه راته
تاته به خه خوانه وی
پوهه می کره
په دی از مبت کبی دژوند
یو خوا دی زه یم
بل خوانوره دنیا

تاته به خه خوانه وی
وايه راته
تاته به خه خوانه وی
بنایه راته
تاته به خه خوانه وی

پوهه یې کړه
 ته که څه اخلې ؟
 نو چې څه به اخلې ؟
 زه هم غون، غون يم درته
 هم درته سترگې، سترگې
 بس ستا لاسونه گورم
 ستا د لاسونو توره غېږه گورم
 ستا د نظر مضمون خو وينمه
 په خپلو سترگو
 خواوس ددې په ژبه
 نه پوهېږم
 ستا د قدم ښکالو

خواوس هم راجي
 نو چې دکومه لوره ؟
 تاته به څه ځوانه وي
 وايه راته
 تاته به څه ځوانه وي
 ښايه راته
 ته که دژوند په معنی
 ځان پوهول غواړي
 نو ما به بيلې

خه گه د پښه به اوان
مان خبرول غواړي
نو ما څه کوي
تاته به څه ځوابه وي
وايه راته
تاته به څه ځوابه وي
بنايه راته
جانانه !!

اوس د فيصلې کهری ده
جانانه !!
اوس به يوه پرېکړه کوي
څي څه به اخلي
او پرېښدي به څه ؟

ڊيوي ڊکليزي پيءُ موقع

ستا ڏڙونڊون ڊڪتاب

يوه رنگينه پايهه بيا وارو پده

ستا ڊزيبون ڊسفر

يونو ڪال ڊسره بيا شروع شو

ثومره خوشحاله ٿي

او تره ڪرڻي

ته هم په ڊي پوهي ڊي

جي نني وره

ستا ڊپاره

ستا ڊمور وستا دنيا ڊپاره

ڊفوشحالو ڊالمر ده

حڪه جي ستا وطن خو وران شو

ستا ڪور پاتي شولتا ڊخلو

په ڊي وطن په ڊي پردو ڪورو ڪيني

نن ته ڊخيل ڊيرون ڪليزه ڪوي

نو ڏڙونڊون ڊحقيقت نه

لا پروا ڊڀري ماشو ڇي ڊيو ڇي !
 الله ڊي اوکري ڇي هم دغس ڇي
 په دومره مينه
 ته دخل ژوند د کتاب
 نوري ، لانوري په سنگونو پاڻي بيا واروي
 د ډي کتاب په سپينو سپينو صفو
 دخپلي مور ، دخپلي نيا
 د مينې ډډري قيصي ته اوليکي
 بيا ڇي هر کال راځي
 ډډوي ! ستا د زېږون ورځ راځي
 نو دغه دواړه مينه ناکي هسته
 ڇي تاسره وي ستا په څنگ کښي ڇي وي
 تاله به ستا په هر کلنزه
 دهر جا نه وړاندې
 د خوشحالي غږ ڇي هم دوځي راکوي

۵ ستمبر ۱۹۹۶ء

دٻمھ ڇي ٻول عمر هم داسي
په دروغو تڙ وڙي
ڇي يو دشتيا زمونڊ
په ميانج ڪنڀي هم راغلي نه وڙي
ڇي بس په هاغه بنڪلي خوب اودا وڙي
په هاغه خوب ڇي تابه وڙيلي رات
مونڊ به دواڙه يو ڇاڇي کور جوڙو
ڙوند به کوڙو

تابه داهم وڙيل ڇي ماسره يو دڀڙي نومھ دي
دغه ناموتھ به ڪلونھ مونڊ به دواڙه ڪرو
تھ به دخل کور لوي انگن په دي بنائتھ ڪلونھ
سينگار وي، بنڪلي کوي محبوبِي !

تابه وٿيل

ڪه موقع راغله نو ته به ڪورڻ

ماسره ڊاڻيتو ڪوي

زما سره به جي ته

ماته خوشا سره خبره ياده

اوس جي اشنا! وخت ڊڀستيا راغلو نو خه ڊي او ڪرڻ

تا داخل هر جرم الزام زما قسمت ته ور ڪرڻ

هاغه قسمت جي تابه وي جي

زه ئي نه مننه

زه ڊ حصول جرات لرم نو

بيا قسمت لاهه وي؟

نو زما ڪرانه خو بي ننگه اشنا! وخت جي راغلو

تا ڊ قسمت به ڊيل هر خه هر ڪرڻ

اخر سره ڊي ڊ فطرت مجبور شوي

ڊا خو زما معصوميت وو جي به تازه چري

ڊيو سري ڊي ننگي ڪناه ته جو ره نه شوم

زما ساده ساده فطرت ڪڀي ده بي شانه مينه

ٻوله مي تاله ڊر ڪرڻ

حان مي خوار ڪرڻ

اوس خوزه هت نه لرم

توري تياري دي چي زمانه کس چا پير خوري دي
لکه چي اوبه ي خوري
زه خوپه هان کني د طاقت نه لرم
چي ترينه بل بدل کرم
داسي کول خواشنا ! زه لويه گناه گنمه
چي زه به ستا د محبت په فريب
بل دوکه کرم

ستاربتيا

زڙه ڊي ربتيا ويٺو
ژوبل ڪرڻه
قتل ٿي ڪرم
ستا ٻه يو ٿو ڇو ٻه ربتيا خبرو
نن زما حال خراب دے
ڇي چرته ڪينهنه نوبت بنگار ٻڌم
ڇي دخرو موقع راسي نو ڇه بل رنڪه شم
بيا به هڻج نه پوهينم
ڇي رانه ڇه ٽپوس پوشتنه ڪيڏي
زڙه ڇو يو "سوال" شومه دھان ڊپاره
زڙه ڇي يو "شور" ومه نو ستا ڊپاره
ما به دخپلي مينه ناڪي دنيا ڪم خبري
يو اچي تاته ڪم ٿي
ما به دھرا ڇا نه ٻه غلا خبري

ٽولي هم تاته ڪرڻي
 زه به دهر ڄانه به غلا به پيه
 صرف هم تاته راتلم
 ته هم دهر بنه وي درامي استاد وي
 تابه دهر وي درامي ٽولي قيمي ماله اوڪري
 لکه جي مونن دواڙه
 ستا درامو ، ستا قيمي دوه مرڪزي ستوري يو
 مابه دي ٽولي قيمي اوستايلي
 ته به خوشحال شوي جي ما اوخاندلو
 ساڪه خه زدڪڙو نو دغه همره
 جي دخيرو شيش محل به دي
 بيا ، بيا جوڙو
 زه جي ساده ومه هوبنياره نه دم
 مابه وڻيل جي داسي وخت به راشي
 جي دغه بنڪله دخيرو هوائي شيش محل
 زه اوت ته دواڙه به خيلو لاسو
 دحقيقت به لاهو او خير و
 مونن به يو کور جوڙو ڪرو
 دزونن دپاره
 داسي يو کور جي دجوسنگري ورور وي

چي ٻي زما اوستا يو کلک تپون شي
داسي تپون چي بيلتون اونءُ لري
چي ته زما به سيوري کڻي پکڻي
زه پکڻي ستا د سيوري لاندِي کڻينم
مونءِ د وخت ستري

جي سنه دم کري
نو زما مگر انه اشنا!
دومره رشتيا دي اووي
مانه به ڙوند دي د کور مري جوړ کړو
اوس کله څه ياد يي دي
نو دغه صبره

چي ڙوند هغه وو
چي ستا څنگ کښي به خبرو تږ شو
يا بيا زما به مينه
تا چي رشتيا اووي نو بنه دي اوکړل
رشتيا د صر څه بنه وي
خو چي دي چاته اووي
بنه يي پټي

هاغه د ميني لږونه چي صرف تا پټي
ورته دي دومره رشتيا او وييل چي ختمه دي کړه
اوس څو کله ساه اخلي نو ستا دپاره

اوس ڪه خبري ڪري هم ستا دپاره
 ستا په رښتيا و وڙي
 هاغه سرتورڪ په سلگو لپوني
 داسي دي او وڙله
 جي دخل ڏوند په خلي
 دخل ارمان په مري خيله ڌاري
 په چغو، چغو ڌاري، په زورڪ، زورڪ ڌاري
 تاته په دي ڌرا کڻي چغي وهي
 هاغه دروغ دي بنه وو، مابه خند ڪي خوشو

نومے ترون

نور به دژوند په لاره
مونډ د يوبل مخي ته
لكه چي يونه راځو
لكه به تاته "خط" كښي
دكلو پاڼي خوشبويي درلېږم
لكه به اور اوركي
لكه رنگين بېوزي
لكه به مات بنگړي دځلو لېچو
لكه به سرې ښكړيزي
لكه فوانه د شاتو
لكه تراخه مرچكي
تاته به دا ټول هرڅه
زه وخت په وخت درلېږم
بس د مې زما غزلي
زما نظمو نه اونغمې سندرې

اوس ستري ، ستري بنكاري
 زمالا ليڻه ! مارشته د محبت اوليده
 اوس ڪه ڏي خوشه ڏي تو
 ٿو ڪه به بله زندگي اوڻورو
 دميني دارشته خو نه شو پر پيو
 د محبت ترون به دغسي وي
 خو دروايت داترون
 به خبر دے دلته پر پر دو
 نور به زوڻ تر مياڻه
 د علامت ترون وي

جانانہ !

نہ راسرہ

د محبت

پہ داسی لوبہ کنبی ی

نہ دی کتلی شہ

نہ دی بانیل شہ

نن. ڇي درته ڇپ ڀمه
نور هڻو ڇه نه راجي
هي !

ڪه چرته خوب راشي
ستا به خيال اوده شمه
هله ڪنهي هم تا وينم
ستا به خيال راوينه شم

د شاعرې چاپ شوی آثار

۱- شپون شپول شپېلی د شعرونو لومړۍ مجموعه

۲- خوته خبرې کوه همدا اثر

چاپ دانش کتابخانه- دهکي نعلبندي، قصه خوانی- پشاور